

SUOMEN SOTI

Tässä numerossa

- 10 JYVÄLLÄ** Sodan geopolitiikka *Pekka Visuri* • Kulttuurin suojaksi siniset kilvet • Taistelulennokit Afganistanissa *Pekka Visuri* • Vihdoinkin! *Kari Selén* • Maailmalta *Pertti Lappalainen*
- 14 KODINTURVAN** puolestapuhujia: kenraali Jaakko Valtanen, RUL:n pj Tapio Peltomäki ja RUL:n 1. varapj Kari Vilamo • Näin naapurissa: Hemvärnet
- 20 ROTC** – Yhdysvaltain RUK *Jaakko Bergqvist*
- 26** Venäjän uusi doktriini *Jaakko Puuperä*
- 32** Kansanedustajat asiantuntijoiden armoilla? Suomen Sotilas teki laajan kyselyn Arkadianmäen vaikuttajien maanpuolustustahdosta ja -tiedoista *Jaakko Puuperä*
- 40** Helikopterit osana maanpuolustusjärjestelmän kehittämistä *Jouni Laari*
- 44** Bittejä ja kulttuuria *Aki Huhtinen* • Kuinka kertoa huonot uutiset? *Heikki Tiilikainen* • Rule Britannia *Heikki Tiilikainen ja Pekka Visuri*
- 48 SUOMEN SOTILAS TESTAA**
Valonvahvistimet, osa I
- 56 SISU** Panssarilaiva Väinämöinen • Miksi hakaristi katosi Suomen taivaalta *Aarne Ellilä* • Korpraali Lemetin jouluhurvi *Erkki Ahokanto* • Stoi! 1950-luvun 'vakoilija' kertoo *Olli Ihamäki* • Syvyyksien aarteita Ilmailumuseossa *Tapio Mäkinen*
- 74 TAUKO** Kaksi kirjaa Infosodasta *Jaakko Puuperä* • Syksyn kirjasatoa *Markus Anaja* • Miksi Riihimäen varuskunta perustettiin? *Aatos Alhainen* • Sodan sivut *Jura Jukola*
- 75** Heraldikassa kynttilöitä *Jukka Suvisaari*
- 80** Internetissä rauhanturvaajat *Kari Huhtama*
- 82** Terveidenhoidossa polven vaivat *Eero Lehmuskallio*
- 84** Kenttäreittiössä jouluherkkuja *Riitta Salo*
- 86** Palautteet
- 89** Otila kysyy *Jyrki Otila*
- 90** Panssarivaunun tulevaisuus? *Jukka Knuuti*

KANSI: SOTILAAN KUVA TUOMO VALVE, TAUSTAKUVA JAAKKO PUUPERÄ, KUVANKÄSITTELY ILKKA PITKÄNEN. TAUSTA ON KUVATTU MINI N/SEAS -PIMEÄNÄKÖLAITETTA APUNA KÄYTTÄEN. SAMAN LAITTEEN KUNNAN SOTILAALLA OIKEAN SILMÄN PÄÄLLÄ. SOTILAAN KÄDESSÄ LPL-30/Z INFRAPUNA-LASEROSIITIN/VALAISIN.

JULKAISTAVA AINEISTO. Aineisto hyväksytään julkaistavaksi ehdoin, että Kustannus Oy Suomen Mies saa aineistoon hyvän kustannustavan puitteissa eri korvauksetta vapaan käyttöoikeuden tiedonvälitystoiminnassaan, ellei muuta ole nimenomaisesti sovittu.

TILAAJAREKISTERI. Lehden tilaajarekisteriä voidaan käyttää suoramarkkinointitarkoituksiin. Niitä lehden tilaajia, jotka eivät halua että heidän tietojensa käytetään, pyydetään ilmoittamaan siitä lehden tilauksen yhteydessä.

KUVA: HEMVÄRNET

Kodinturvan kannatus kasvaa

Reservin upseerit ja heidän etujärjestönsä RUL ovat osallistuneet viime vuosina aktiivisesti yleisen asevelvollisuuden kehittämistä koskevaan keskusteluun. Viimeksi reservin päällystön jatkokoulutustyöryhmässä ja nyt jättämällä eduskunnalle esityksen alueellisen puolustusjärjestelmämme mahdollisesta kehittämisestä luomalla Suomeen kodinturvajoukkoja vastaava järjestely. Suomen Sotilas haastatteli liiton uutta puheenjohtajaa **Tapio Peltomäkeä** ja 1. varapuheenjohtajaa **Kari Vilamo**a. Samaan rintamaan liittyy koko arvovallallaan myös entinen puolustusvoimain komentaja, kenraali **Jaakko Valtanen**. – Sivut 14–18

Kansanedustajien enemmistö antaisi armeijalle

LISÄÄ RAHAA

Suomen Sotilas selvitti kansanedustajien maanpuolustustiedon lähteitä ja -asenteita. Kattavaan tutkimukseen vastasi vajaa kolmannes kansanedustajista. Tutkimuksen mukaan kansanedustajat antaisivat lisää rahaa maanpuolustukseen, vastustavat Natoa ja kannattavat asevelvollisuutta sekä jalkaväkimiinoja. Kansanedustajien tietopohjassa tutkimus paljastaa toivomisen varaa. Kodinturva jakaa mielipiteitä, samoin kalustohankinnat. Tulevaisuuden ratkaisut näyttäivät, kuuluuko valta näissä kysymyksissä Suomessa kansalle, jota edustaa valtiopäiville kokoontunut eduskunta? – Sivut 32–39

Markan rauha

■ Markalla on maamme vaiheita tunteville tärkeä symboliarvo. Saatiinhan meille oma raha osana kansallisen identiteetin syntyprosessia.

Suomalaiset ovat historiansa mittaan tehneet ostoksensa monilla rahayksiköillä. On ollut oravannahkaa, killinkiä, taaleria, kopeekkaa ja ruplaa. Silti luopuminen tutusta markasta tuntuu kirpaisevan syvältä. Monet kokivat tänä vuonna viettäneensä Suomen viimeisen oikean itsenäisyyspäivän.

Turvallisuus ei ole tieto vaan tunne. Useat toimivat aikanaan tämän tunteen pohjalta äänestäessään Euroopan Unioniin liittymisen puolesta. Nyt monia kaduttaa: samainen unioni jyrää vuodenvaihteessa tutun markkamme eurooppalaisen rahayksikön tieltä. Tämä on johdonmukainen askel polulla, jonka uskotaan vievän pysyvämpään turvallisuuteen. Viimeinen ostos markallamme on kaiketi siis rauha. Hyvä kai niin.

Mitä kansallisen identiteetin käyttövoimaksi sitten jää? Jää oma kieli, oma kulttuuri – ja oma puolustus. Kaikille näillekin kansainvälisyys on kehittänyt omat paineensa. Suomen puolustusvoimilla on entistä merkittävämpi haaste säilyä omailmeisena kansallisten perusarvojen työssijana. On välttämätöntä määrittää hyvin tarkasti se, kuinka syväälle sinänsä epäilemättä tarpeellinen interoperability, yhteensovittaminen, toteutetaan.

Onkin ilahduttavaa, että puolustusvoimain korkein johto on kiinnittänyt uutta, näkyvää huomiota alueelliseen puolustukseen ja sen sitouttamiseen omaan kotiseutuun, joukkojen nimiä myöten. Viranomaisten, reserviläisten ja vapaaehtoisten työllä ja keskinäisellä arvostuksella onkin tulevaisuudessa entistä tärkeämpi kansallinen merkitys.

Perintönä sisu

■ Suomalaisissa asuu sisu, jonkinlainen tosiasioista piittaamaton peräänantamattomuus. Sukupolvi toisensa jälkeen arvelee olevansa tämän kansallisuusomaisuuden viimeinen haltija, mutta suomalainen sisu on aina noussut pintaan kun sitä on tarvittu – ja nousee varmasti vastakin.

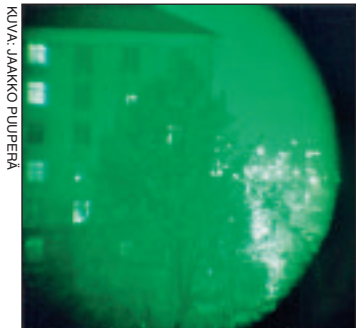
Myös suomalaisessa sotilasperinteessä sisulla on keskeinen osa. Kun Suomen Sotilaan vuosikerta ensi vuonna kasvaa, mukana on myös kaksi Sisu-lehteä. Ne kertovat historiastamme tavallisen ihmisen tasolla, tavallisen ihmisen kokemuksen ja muistikuvien nojalla. Suomen Sotilaan Sisu-numerot eivät ole vain sotahistoriaa, vaan kertomuksia kaikista niistä kiipeleistä, joihin kansamme on vuosisatojen mittaan joutunut ja joista se on aina jollakin lailla selvinnyt.

Tässä joulunumerossa julkaisemme näytteitä siitä, minkälaisista materiaaleista olemme keränneet Sisua varten. Jos lukijoillamme on ehdotuksia tai juttuaiheita, nyt olisi hyvä hetki kertoa niistä meille. Erityisen kiinnostavia olisivat muistot sodanjälkeiseltä ajalta. Onko esimerkiksi kenelläkään valokuvaa Hankoon 1960-luvulla tulleesta neuvostoliittolaisesta hävittäjälaivasta? Tai kertomattomia muistoja englantilaisten sukellusvenetorjunnasta alueveksirajamme tuntumassa? Entä niistä Stella Polaris -operaation asiakirjoista, joiden jäljittämiseksi olemme kirjaimellisesti törmänneet seinään?

Suomalaisten historia on sisun historiaa, taruja ihmeellisempää.

HEIKKI TIILIKAINEN

heikki.tiilikainen@suomensotilas.fi

KUVA: JAAKKO PUUPERÄ

TESTIT ALKAVAT!

■ Aloitamme uuden Suomen Sotilas testaa -sarjan. Ensimmäisen testimme kohteena ovat taistelijan käyttöön suunnitellut monitoimivalonvahvistinlaitteet, jotka soveltuvat niin pääkantolaitteeseen kiinnitettäväksi ”ajolaseiksi” kuin aseen tähtäimiksi. Testasimme laitteita maalla ja merellä – ja myös veden alla! Seuraavassa testissä lehden numerossa 1/2002 esitellään muita valonvahvistinlaitteita idästä ja lännestä ja käsitellään pimeätoimintaa ja valonvahvistintekniikkaa laajemmin, mukana myös häivepuvut ja infrapunavalaisimet.

– Sivut 48–55

KUVA: OLLI IHAMÄKI

■ Seppo Hännisen käsissä Lapin kelo taipuu vaikka linnunpöntön malliseksi baarikaapiksi. Lapissa hän myös koki nuorena miehenä vuonna 1951 elämänsä järkyttävimmät hetket, kun oli tulossa luvattomalta retkeltä naapurin puolelta: venäläiset rajavartijat ampuivat kaverin viereltä. Mitä Seppo ja Veikko Petsamon korpiin norjalaisten palkkaamina ja salaa veivät?

– Sivut 66–68

MAANPUOLUSTUKSEN
AIKAKAUSLEHTI
82. VUOSIKERTA

6-7/2001

PÄÄTOIMITTAJA

Heikki Tiilikainen (09) 499 548

TOIMITUSPÄÄLLIKÖ

Jaakko Puuperä (09) 496 189

ERIKOISTOIMITTAJA

Jukka Knuutila

VAKITUISET AVUSTAJAT

Marjatta Hinkkala • Jukka Knuuti
Mika Kalakoski • Jukka I. Mattila
Eero Lehmuskallio • Jussi Niinistö
Pertti Lappalainen • Risto Penttinen
Riitta Salo • Jukka Suvisaari
Pecca Visuri

TAITTAJAT

Ilkka Pitkänen

NETTISOTILAS

Leif-Eric Rosendal

KENTTÄRADIO 100.3 MHZ

Jukka Vuolio

KUSTANTAJA

Kustannus Oy Suomen Mies

TOIMITUSJOHTAJA

Heikki Tiilikainen

TOIMISTO

Paula Kareinen • Leif-Eric Rosendal

MARKKINOINTI

Kim Vinari

OSOITE

Döbelninkatu 2, 00260 Helsinki

Puh: (09) 496 189

Fax: (09) 492 058

toimitus@suomensotilas.fi

www.suomensotilas.fi

Toimituksen sähköpostiosoitteet

muodostetaan:

etunimi.sukunimi@suomensotilas.fi

TILAUSHINNAT

Kestotilaus 265 mk/vsk,

määräaik. 295 mk/vsk,

opisk. ja varusmiehet 220 mk/vsk

Leikki 15 290

Tarkastettu 7.1.1999

Irtonumeromyynti:

Akateeminen kirjakauppa

ILMOITUKSET

Ilpo Pitkänen Oy

Puh: (09) 349 9224

Fax: (09) 349 9223

mainos.aineistot@pitkanen.inet.fi

Ritva Louhi

puh: (09) 496 189

Fax: (09) 492 058

Mediamyynti Norrlin Oy /

Liisa Norrlin

Puh: (09) 590 395 ja (09) 590 804

Fax: (09) 592 587

KIRJAPAINO

Itä-Uudenmaan Paino Oy

Itäinen Tullinkatu 10, 07900 Loviisa

ISSN-1237-8704

Aikakauslehtien liiton jäsen